

[Hastrup.]

som markedet for andre forbrugsgoder, d. v. s. på grundlag af en fri og effektiv konkurrence, eller betragter man en boligskat som et udtryk for normalisering? Er det de forslag om huslejeudligningssystemer, der skal være omtalt i det materiale, vi fik i går, man spekulerer på at få gennemført?

Det konservative folkeparti kan selvfølgelig ikke gå med til noget, der kan medføre en mere eller mindre direkte varig socialisering af boligområdet. Vi mener, at der findes liberale metoder, som på socialt grundlag er i stand til at bringe os ud af de nuværende vanskeligheder. Vi har peget på disse metoder, og vi er villige til at forhandle på dette grundlag.

Else-Merete Ross: Jeg vil gerne begynde med at takke den højtærede minister for en tyk konvolut, der blev bragt pr. bud til min bopæl sent i går. Jeg fandt den, da jeg kom hjem kl. 12 i nat fra et møde. Konvolutten indeholdt bl. a. det materiale, som løseligt var omtalt i fremsættelsen, og som jeg havde savnet stærkt under udarbejdelsen af min ordførertale. Uden materialet var det umuligt at danne sig et skøn over de økonomiske virkninger, som den foreslåede huslejestigning eller en højere eller lavere stigning ville have på hele samfundsøkonomien. Virkningerne på lejenniveauet i nybyggeriet var det heller ikke muligt at vide noget om. Hvorfor fik vi dog ikke det materiale i torsdags samtidig med lovforslagets fremsættelse? Med det fremsendte materiale er der kommet så mange nye momenter ind i de overvejelser, vi tidligere har gjort os i mit parti, at jeg synes, det er meget vanskeligt at tage stilling til lovforslaget i dag, hvor vi endnu står meget usikre over for de økonomiske konsekvenser af den foreslåede huslejeforhøjelse.

Den sidste bemærkning i målsætningsudvalgets redegørelse har gjort stærkt indtryk på mig. Udvalget understreger, at der selv ved mindre ændringer i lejelovgivningen kan ske en sådan præjudicering af senere foranstaltninger, at en samlet løsning af de bygge- og boligpolitiske problemer vanskeliggøres. Jeg ville have fundet det rimeligt, hvis man havde udsat førstebehandlingen en dag, så ordførerne kunne

have haft tid til at drøfte det nye materiale også i deres grupper.

Da der nu foreligger alt dette materiale, der efter min mening må indgå i vurderingen af løsningen af husleje-problemet, finder det radikale venstre, at vi er i uforsvarlig tidnød. Derfor vil mit parti foreslå at forlænge den eksisterende huslejelov f. eks. indtil den 1. juli, så vedtagelse af en ny huslejelov kan ske en gang inden sommerferien i forbindelse med vedtagelsen af boligloven. Kan der ikke nås tilslutning hertil, ønsker vi en ændring af revisionsbestemmelsen, så revision ikke først skal ske om 4 år, men allerede i næste folketingsår. Vi erkender, at dette vil medføre usikkerhed både i ejer- og lejer kredse og give meget administrativt besvær for huslejenævnene; derfor mener vi, det vil være bedre at følge vort forslag, men det forudsætter naturligvis en ret bred tilslutning.

Jeg skal herefter gå over til at gøre nogle bemærkninger om det foreliggende lovforslag. Trods det generelle forbud mod leje-forhøjelser, der har været gældende fra 1939 i den ældre boligmasse og fra 1951 i alle lejligheder, er der alligevel gang på gang givet tilladelse til mindre leje-forhøjelser, der skulle give nogen dækning for øgede driftsudgifter. Ofte har man også som motiv anført, at man gennem leje-forhøjelserne tilstræbte en udligning mellem lejeniveauet i gamle og i nye ejendomme. Da omkostningerne i nybyggeriet hver gang er steget mere end de tilladte leje-forhøjelser i den gamle boligmasse, er svælget mellem huslejen i nyt og gammelt byggeri stadig meget stort. Da især unge familier og tilflyttere henvises til nybyggeriet, er det forståeligt, at det vækker misfornøjelse, at en familie i nybyggeriet kan sidde for en leje, der er tre gange så stor som en anden familie med samme indtægt og samme antal børn, der vinder i lotteriet om lejligheder i det gamle byggeri. Familien med den lave husleje har mulighed for at skaffe sig andre forbrugsgoder, som familien med den høje husleje er afskåret fra. Her havde jeg gerne haft en vurdering fra de økonomiske eksperter om, hvilken betydning for samfundsøkonomien dette merforbrug har; idet jeg ikke mener, at misundelsen, så psykologisk forståelig den end er, er tilstrækkelig at bygge på.